Xoruz döyüşdürmək, it boğuşdurmaq qadağan edilib, bəs...

"Sizi deyib gəlmişəm, ey mənim müsəlman qardaşlarım! O kəsləri ki, mənim söhbətimi xoşlamayıb bəzi bəhanələrlə məndən qaçıb gedirlər, məsələn, fala baxdırmağa, it boğuşdurmağa, dərviş nağılına qulaq asmağa, hamamda yatmağa və qeyri bu kimi vacib əməllərə"...

"Molla Nəsrəddin" satirik məcmuəsinin yaradıcısı Cəlil Məmmədquluzadə jurnalın ilk nömrəsini xalqa bu müraciətlə başlamışdı.

Bəli, savadsızlıq dövründə, cəhalət zamanında insanlar xoruz döyüşdürməyi, it boğuşdurmağı, dərviş nağıllarına qulaq asmağı çox xoşlayırdılar.

Bunu həmin dövr üçün təbii saymaq da olardı.

Çünki insanların səviyyəsi, zövqü bunlara uyğun idi.

Odur ki, Mirzə Cəlil də, Sabir də, Nəriman Nərimanov və digər ədib, jurnalist, şair və ziyalılarımız belə halları qəbul etmir, satira və yumor atəşinə tutaraq tərgitdirməyə çalışırdılar.

Əvəzində dünyəvi elmləri, savadlanmağı, təhsil almağı təbliğ edirdilər.

Zaman dəyişdi, maarifçi demokratlar da, tənqidi realistlər də istəklərinə çatdılar.

Hətta xalq ziyalılarının ardınca gedərək demokratik dövlət, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti adında müstəqil respublika da yaratdı!

Doğrudur, onun ömrü cəmi 23 ay çəkdi.

Amma qırmızı imperiya laxlayıb parçalananda yenidən müstəqil dövlətlərini bərpa edərək yaşatdılar, qalib və qüdrətli, müstəqil Azərbaycana çevirdilər!

❖ ❖ ❖

İndi Azərbaycan müstəqil daxili və xarici siyasət yürüdən, demokratik prinsip və ənənələri yaşadan, hamımızın fəxr etdiyi, qürur duyduğu bir ölkəyə çevrilib.

Ən bahalı avtomobillərə minir, əcnəbilərə heç nədə həsəd aparmırıq...

Əksinə, PUA-larla elə bir müharibə etdik ki, bütün dünya bizə həsədlə baxdı və bizdən öyrənməyə başladı!

Bu gün müstəqil demokratik dövlət olaraq bütün sivil qaydalara əməl edirik və edəcəyik də!

Dünyanın hər yerində olduğu kimi, Azərbaycanda da it boğuşdurmaq, xoruz döyüşdürmək qadağan edilib!

Bəli, heyvanların hüquqlarını qoruyuruq!

Şiddətə qarşı çıxırıq, gender siyasətinə də əməl edirik!

Bağçada tərbiyəçinin, məktəbdə müəllimlərin uşağın və ya şagirdin üstünə qışqırmasına, qapaz vurmasına icazə vermirik!

Belə hallar olanda telefonla şəklini çəkərək sosial şəbəkəyə qoyur, o qədər şərh yazıb, statuslar paylaşırıq ki, tərbiyəçi də, müəllim də qaçıb gizlənməyə yer tapmırlar!

❖ ❖ ❖

- Di gəl ki, dərviş nağıllarına qulaq asmağı hələ də tərgitməmişik!
- Di gəl ki, insan döyüşdürməkdən hələ də zövq alırıq!
- Di gəl ki, televerilişlərdə bir-birinin üstünə çımxıranları, qışqıranları, söyənləri (səslərinin efirə getməsini bloklasaq da) şiddət hesab etmirik!

Bəli, bütün özəl telekanallarda gündə 3-5 saat efirə verilən bəlli verilişləri nəzərdə tuturuq.

Bir-bir həmin verilişlərin və aparıcıların adlarını qəsdən çəkmirik!

Çünki hansısa yaddan çıxar, deməerik, sonra bizdən inciyər!

- Maraqlıdır, görəsən nə vaxtadək adam döyüşdürməklə reytinq yığacağıq!
- Nə vaxtadək mənfi qəhrəmanları "ekran qəhrəmanlarına" çevirərək onlara yüz minlərin baxdığı tribuna verəcəyik!
- Nə vaxtadək baş vermiş mənəviyyatsızlıqlardan "maraqlı" verilişlər hazırlayıb, əslində, bəlalərinin təbliğatçılarına çevriləcəyik!
- Nə vaxtadək məişət davalarını, ailə münaqişələrini ictimailəşdirməklə "aparıcı qəhrəmanlar" yetişdirəcəyik!
- Nə vaxtadək ekranlardan süni göz yaşları süzüləcək!
- Nə vaxtadək saxta "ssenariləri" həqiqi süjetlər kimi xalqa sırıyacağıq!

Bəs deyilmi?

Məgər efiri doldurmaq elə çətindirmi ki, belə bayağı proqramlardan əl çəkə bilmirik?

Məgər bizim hamıya nümunə olacaq mənəviyyatlı insanlarımız, vətənpərvər gənclərimiz, xeyirxah, əməlisaleh adamlarımız yoxdurmu?

Axı belə reytinq kimə gərəkdir?!

Kimlərsə belə "reytinqlər" hesabına ciblərini dolduracaqsa, millətin naqislərini niyə tapıb ortaya çıxararaq "günün qəhrəmanları" sifətində xalqa sırımalıyıq!

Xoruz döyüşdürmək, it boğuşdurmaq qadağan edildi, bəs adam döyüşdürmək nə vaxt dayandırılacaqdır?!.

Kim onlara dur deyəcək?!

Kim onlara bəs deyəcək?!

❖ ❖ ❖

Bu gün Azərbaycanın "dərviş nağıllarına" (həmin proqramlardakı uydurma və qondarma süjet və hadisələri nəzərdə tuturuq) qulaq asan vaxtı deyil!

Axı quruculuğu ilə, XXI əsrin ən yeni müharibəsi ilə, Qarabağı cənnətə çevirən əməlləri ilə dünyanı heyrətə gətirən Azərbaycana belə qondarma, mənəviyyatsız, antiqəhrəmanların cövlan etdiyi, "aparıcıların" bir aktyorun tribunasına çevrildiyi verilişlər kimə və nəyə xidmət edir!

Bəlkə ekrandan sonra bir güzgüyə də baxaq?

Və özümüzə sual verək:

Bu bizikmi?

Bu bizə layiq verilişlərdirmi?

Axı artıq XXI əsrdir!

Bəxtiyar SADIQOV

Azərbaycan. - 2022.- 2 iyun.- S.9.